

Prve črešnje.

(Prizor v dramatičnej obliki.)

Osobe: Franek, Mihec, Tonček, Ivanka, otroci.

(Pozorišče: Skorjevčev grič, ograjen okrog in okrog z lepozelenim plotom. Niže v dolinici je Skorjevčev dom. Nekako v sredi griča se šopiri poleg drugih večjih in manjših ovočnih dreves ponosna črešnja, ki je polna lepo rudečih črešenj. Prijazno popoldne.)

Otroci

(hité vsi radostni na grič proti črešnjji.)

Franek.

Le urno! Oj kakó vabeče
Smijó se črešnjice rudeče!

Tonček.

Le brž! Saj dovolili so
Nam oče splézati na njó?

Mihec,

(ki komaj vleče lestvico za seboj.)

Dà. Toda mene počakajte
In léstvico mi pomagajte
Privesti k črešnji tjà na grič!
(Za-sé.)

Nič! Tonček ta ne sliši nič.
In Franek — kam je vže priskakal.
(Franeku glasno:)
Oj, Franek, mar ne boš počakal!

Ivanka.

Stoj, Mihec! Jaz pomorem tí
Videč, da z ónima nič ní.

Mihec.

Daj, prosim te! — Pa boš dobila
Več črešnjje ti, ker boš nosila.
A Franek, Tonček, stoj, le stoj —
Boš videl, kak bo délež tvoj!

Ivanka prime za zadnji konec lestvice in pomaga Mihecu nesti. — Za malo časa sta pri črešnji.

Mihec.

Porednežčka! Kaj stà letéla
Kot da bi vaju burja véla!
Ivanka in ubožec jaz
Samá sva morala ves čas
Nositi lestvo težko. Jé-li?

Ivanka.

Dà, toda kaj —
(ozriši se v črešnjo)
Kaj to! Veséli
Bodímo zdaj, saj črešnjev sad
Otročja rádot, nada nad
Prelepo v barvi rudečice
Nam kaže čarno svoje líce
In vabi nas, se nam smejí —

Franek, Tonček.

Pa rés —

Tonček.

In komaj jih drží
Dokàj jih íma črešnja stara.

Mihec.

Le urno náunjo! Zdaj nemára
Pomoreta mi na drevó
Lestvo pristavíti.

Franek, Tonček priskočita in vsi trije pristavijo lestvico k črešnji.

Mihec.

Takó!

A várneje — to se uméje —

Od veje stopal bom do veje,
Če čreveljčke si bom sezúl. —
Čímu sem si jih pač obúl!

Tonček (proseče).

Kaj pa — kaj Mihec k temu del bi
Če jaz — na črešnjo šél bi.

Franek (takisto).

In jaz? Jaz tudi bos sem, gléj,
Lehko prijemal bi se véj —

Mihec.

O nè. Jaz sam bom nánjo splézal,
Ki velik sem, da bom dosézal
Lehkó, kamor bo treba.
(Sezuje črevlje.)

Ná! —

Le tù čakajta, čreveljčka,
Na črešnjo varno ní hoditi,
Lehko je pasti — se ubiti . . .
Vi drugi spodaj počakájte
In pridno črešnje pobirájte,
Ki jih na tlá bom metal vam.

Tonček.

In kam naj devljemo jih, kam?

Mihec.

V klobuk —

Ivanka.

Oj kvara, da zabíla
Sem canjico, ki jo kupíla
Mi mati včera j na sejmu —

Franek.

Po njo bi stekla brž domú.

Mihec.

Čímú? Saj treba ní, Ivanka,
Letati vedno, brez prestanka,
Saj dober je klobuk za tó.
Le ostanite tu lepó
In pridno pobirajte, veste,
A Bog ne daj, da ktero sneste!
Ivanka, ti le dobro gléj
In vse natanko jih preštéj,
In če bo Franek sladkosnédi
Kaj v usta nesel, pa povédi.

Franek.

Oj saj ne bom —

Tonček.

Jaz tudi ne.

Ivanka.

Drugače koj zatožim te.

Mihec.

Zdaj grem. Tù léstvico držíte,
Da ne spodnese se. Primíte!

Franek, Tonček, Ivanka primeje za lestvico
in Mihec otide na črešnjo.

Mihec.

Jú-jú! Preljubi črešnjev sad,
Otročja radost, nada nad!
Kamòr ozrém se — vse rudeče,
Preveč, preveč otroče sreče!
(Za-sé.)

Na kateri vrh bi se podal,
Da bi najlaže jih nabral,
Da bi imel se kam prijeti,
Če jelo bi — kakó drseti?
Le-tá je grčav, — ón — vže vém!
(Glasnó.)

Na tá-le vrh najprvo grém!

Franek, Tonček, Ivanka.

Na tist?

Mihec.

Dà. Tù bo najvarneje,
In pa nabral jih bom najpreje.
Oj Tonček, koliko jih je
In oj takó takó lepé! —

Tonček.

Le brž jih kaj na tla zaženi!

Franek.

Dà. Meni —

Ivanka.

Mihec, raje meni.

Mihec.

Vsem, vsem.
(Skobaca se na odmenjeni vrh, natrga pest
črešenj in jih vrže na tla.)
Tù je imate koj!

Franek, Tonček, Ivanka.

Oj — koliko jih je! Joj, joj —
(Pobirajo.)

Mihec.

Kaj bo vže to! — Zdaj, zdaj pogledjte!
(Spusti zopet prgišče črešenj na tla.)
Le vse lepó v klobuk jih déjte!

Franek, Tonček, Ivanka.

O vse.

Mihec (bere dalje ter meče z drevesa).

Franek (pridno pobiraje).

Nobene nisem še
Pojédel Mih —

Tonček (takísto).

Jaz tudi ne,
Ivanka, ona naj pové to.

Ivanka (takísto).

Res, Mihec, res —

Mihec.

Vže prav. Presneto
Bil jaz bi hud.

(Bere dalje. — Za nekaj časa.)

Dovólj na tém!
Zdaj pa na drug vršiček grém.

Franek.

Le pojdi! — Dnó se je vže skrilo —

Tonček.

Oj to bi strašno malo bilo!
Čuj, Mihec — pol klobuka, dà,
Nametal si jih vže na tla!

Mihec.

Res?

Ivanka.

Res.

Mihec (vže na drugem vrhu).

No, zdaj še ta vršiček
Oberem, a potem kot ptiček
Nakrat mej vami bom na tléh.

Franek (smejé se).

Le váruj da ne na zobéh!

Ivanka (zakrije si oči).

O Bog, če padel bi na skalo!

Mihec (smejé se).

Kaj še, saj nisem črešnja —

Tonček.

Kmalo,

Kar kmalu bode poln klobúk. —
Joj, komaj dvignem ga! Oj rúk —
Glej, Mihec —

(Drži klobuk s črešnjami k višku.)

Mihec.

Vidim. Ná, še té le,
Ki so posebno dobro zréle!
(Vrže jih na tla.)

A druge naj se še zoré,
Pa drugič pridemo po njé.
Zdaj doli grém. — Primíte
Spet lestvo! Dobro jo držíte!

Franek, Tonček, Ivanka primejo za lestvico
in Mihec spleza raz črešnjo.

Mihec (Franeku).

Si videl zdaj, da nisem pál?

Franek.

Ej, jaz sem le takó dejál —

Ivanka.

Zdaj Mihec —

Mihec.

Zdaj se tu vsedímo,
Da črešnje lepe razdelímo!
(Posedejo.)

Tonček.

Kedó, kedó pa bo delíl?

Ivanka.

I, Mihec, ki na njej je bil.

Franek, Tonček.

Le, le . . .

Mihec.

Brž vsak le-sèm nastávi
Klobuk ali kar je, da správi
Vanj črešnjev sad!

Franek, Tonček nastavita klobuk,
Ivanka zastor.

Mihee (deli).

Ti jedno pest

Dobiš jih Franek in še šest —

Ivanka, ti boš več dobila,

Ker lestvo si na grič nosila —

Tù, Tonček, ná, pergišči ti

In pa še tri in pa še tri —

Takó! A, glejte, tó-le malo,

To moje je, kar je ostalo. —

Sedaj pa le pokúsi vsak,

Kako je črešnjev sad sladák!

Ivanka.

Nè, jaz jih raje bom shranila

In bratea ž njimi pogostila.

Franek.

A jaz jih nesem materi —

Tonček.

Jaz tudi. — Kaj pa, Mihee, ti?

Mihee.

Saj res! V šopké jih naberímo,

In šopke z repki povežimo,

Potém pa šopek mamici,

Očetu, tudi babiei

In bratu, séstrici nesímo,

Da vsi, da vsi se veselímo

V tem letu prvega darú

Od črešnje sladkega sadú. —

(Delajo šopke in naredivši je, razidó se.)

—m—.

Najdeni denar.

Milica je bila pridna in poslušna deklica. Imela je skrbnega očeta in dobro mater, ki sta jo vedno lepo učila. Rada je poslušala Milica lepe nauke svojih skrbnih roditeljev in jih vestno spolnovala, zato sta jo tudi oče in mati pristrčno ljubila. Nekega dné, bilo je ravno v praznik vnebohoda Gospodovega, napravi se v cerkev k sv. maši. Po opravljeni službi božje domóv gredé zagleda na cesti nekaj svitlega ležati. „Kaj je to?“ misli si, pobere in ogleduje. Bila je desetica. Srčno se je razveseli Milica, ter premišljuje, kako bi jo najbolje obrnila. Hitro teče k materi. „Mati, ljuba moja mati, glejte, kaj sem našla! Desetico, pravo desetico!“

„Res, desetica je. In kaj bodeš ž njo, hčérka moja?“

„Dà, tega še dobro ne vem! Ali ne veste mati, da desetica še ni moja, da-si jo sem našla. Lastniku vrniti je ne morem, ker ne vem, kdo jo je zgubil. Najbolje bi pač bilo, da jo podelim kakemu siromaku.“

„Prav takó, hčérka ljuba,“ reče mati, vesela takega odgovora. — „A kateremu siromaku jo hočeš dati?“

„Tega pa tudi še ne vem,“ odgovori Milica.

„No, naj ti povem jaz. Vidiš, tam-le v ónej bornej hišici stanuje uboga, slepa vdova. Bolna je in nema družega nego to, kar jej podelé dobri, usmiljeni ljudje. Pojdi k njej, draga moja, in nesi jej najdeno desetico v Boga imé. Vrhú tega ti jaz pridam še steklenico vina, da se bolna sirota ž njim nekoliko poživi in okrepeča.“

Milica je bila tega zeló vesela, ter komaj čaka, da bi vže šla k ubožnej, slepej vdovi. Popóldne, ko je dodelala šolske naloge, dovoli jej mati, da otide.

Uboga ženica je bila lepega darú zeló vesela, ter se pridnej in ljubeznivej deklici pristrčno zahvaljuje, obetajoč jej, da bode vedno ljubega Boga prosila, naj bi dal obilo blagoslova njej in njenim dobrim starišem.

Albina Trevnova.

